

*Бірюкова Влада Володимирівна,
студентка 3-го курсу, 31 групи
факультету Дошкільної освіти*

Творіть добро

*Присвячую улюбленій учительці
літератури, що залишила
в моєму серці світло своєї
душі й добро свого серця!*

Сріблом посипане волосся, золоті мозолі на серці, найчистіший океан утомлених очей, які дивилися на мене то з тривогою, то з осудом, то з настільки загадковою теплотою й ніжністю, якої я не знаходив навіть в очах власної матері.

І, здається, усе життя мені буде нагадувати в дивних снах про Вас - радість і одночасно гіркоту нових перемог і поразок, Ваші тихі слова, що залишили добрий слід у моїй душі.

Обережно схилившись у спогадах над моїм життям, ніби як тоді над шкільною партою, Ви тихо зітхнете й пройдете далі, залишаючи мене в очікуванні проблиску поки що невідомого, але близького бажання залишитися під Вашим учительським поглядом назавжди.

Можливо зараз як ніколи, мені знову потрібний Ваш погляд, Ваші слова, що як батьківщина – безкрайні, широкі, привабливі й у той же час вагомі, що роблять думки вершиною, добравшись до якої я зможу опанувати безцінний скарб - скарб душі, у якому сховано дійсне призначення людини, її сенс життя.

Про що думалося мені тоді в задушливій тісноті весняного дня, коли по склу бризкало аквареллю листя, що розпустилося від теплих сонячних долонь; п'янкий дощ брав мене за руку, і ми весело з ним стрибали з підвіконня на підвіконня, розганяючи стривожених сойок і стрижів.

Де в глибині класу Ви тихим голосом читали «Мертві Душі» намагаючись внести в мій світ, що складається з маленьких калюж, східців і рожевих хмар цинічності, удавання й нечесності того простору, про який можна було тільки здогадуватися. Ви немов попереджали мене. Пізніше, коли в цьому складному світі я зустрічався із лицемірством, злом і зрадництвом, не раз згадував Ваші накази, не раз я бажав, щоб Ви були поруч.

Творіть добро – повторюю я знову й знову. Кожний урок літератури закінчувався цією її фразою, якою вона нібито, щораз підводила ризику під кожною миттю свого непростого життя, відправляючи нас усіх у далекий, складний, повний небезпек і труднощів життєвий шлях.

Творіть добро – не утомлююся повторювати я. Сійте вічне, сійте розумне, сійте безмежно по всій землі й у душі людей.

Тисячі людей, тисячі доль, тисячі очей будуть приходити й у Ваші сни. Ви будете бачити їх у кожному перехожому, у кожному проміннячку сонця, у кожному русі гілочок, у кожній зеленій травинці, що несамовито рветься нагору, щоб одного разу перетвориться в справжню квітку.

Хто Ви? Що Ви? Що є ночі й тривоги Ваші? Хіба хто подумає? Який важкий камінь на серце Вашому, який великий страх ви носите в розумі своєму щомиті за тисячі дітей Ваших. Ваші учні теж будуть просипатися серед ночі й не спати до ранку, застигати, уп'явшись у промерзле скло маршрутки, розгрібаючи ділові папери, читаючи книжку, цілуючи маля, згадуючи шкільні дні, покриті тонкими струмочками поталих вод. Згадуючи Ваші очі, наповнені божественним довготерпінням й однією єдиною метою, що як дороговказна зірка виводить подорожан до теплих будинків, ласкавих дружин і дітей.

Напевно, я багато чого упустив, не взявши Вас одного разу за руки, не подивившись в очі й не сказавши, як же я вдячний Вам, вдячний усім життям, тому що немає більшої нагороди, ніж народження розуму й почуттів людських.

Тільки з роками й школа, й учителі в ній робляться нам ближче. Я усвідомлюю, що почуття з часом притупляються, і тільки рідний голос, що проноситься в голові, і слова: «Творіть добро...» знову повертають мене до щемливої в грудях тривоги за день сьогоднішній, який одного разу ставши вчорашнім днем повинен повести за руку по шляху світла й добра мене й тих, хто прийде на зміну зимі, що йде.

Ніч я не спав до ранку. Мене охопила дика тривога й нетерпіння. Я підбігав до вікна, на мить завмирав зачарований примарним сяйвом півмісяця, здригався від нечутних гуркотів грому в серце, відкривав нарозпашку вікно, намагаючись наповнити почорнілу душу долонькою зірок.

Завтра я мав намір зустрітися з нею в школі. У житті кожної людини одного разу настає момент, коли необхідно віддати належне, усім, кому ти зобов'язаний своїм світовідчуттям, яке несеш по життю, немов сіті, рятуючи в них, злиденні й заблукалі душі.

Якою буде наша зустріч? Адже з останнього дзвінка пройшло стільки років! Так уже повелося, що, розстаючись зі школою, ми кидаємося в киплячий океан життєвих страстей, із гігантськими хвилями, рифами й акулами, залишаючи позаду минуле й ще довго не вертаючись до нього. Але коли пройде циклон, стихне вітер, уляжеться остання хвиля й настане повний штиль, ми, перебираючи сім тонких струн своєї долі, знову нагромаємо мелодію дитинства, повертаючись до школи у світ знань, першої самостійності й такої дивної незвичної довіри між світом дорослих і дітей.

До ранку я перебирав старі шкільні світлини, згадуючи свої бійки, двійки й п'ятірки. Як волочили мене всією педрадою до кабінету директора за розбите в кабінеті фізики вікно, як слав любовні записки на уроках і вони попадали як завжди ні до тих, як... і знову переді мною виникає постать улюбленої вчительки, яка якось

одного разу не без гордості зачитала в класі мій твір на тему «ким я прагну стати», я писав, що прагну стати людиною...

Ранком я купив букет червоних троянд, таких теплих і ніжних, як Ваша посмішка...

Школа була обнесена сіткою-забором, тепер напевно не так просто було збігати з уроків, хоча з уроків літератури я не збігав ніколи, вважаючи, що ніде так не вдається обміркувати всі насущні проблеми як тут. Адже там я все благополучно й вирішував – миром і справедливістю.

Усе залишилося, як і було – кам'яний ганок, розбитий асфальт, цегла, що не міняє колір, й... трава. Ні, ніщо не заважає мені знову стикнутися із цим будинком немов з живим, уклавши його у свої обійми й сказавши: «Здрастуй! От і зустрілися ми знову!».

Я знову відчув себе школярем, серце, стиснувшись у грудях, забилося як ніколи, підкочуючись до горла, вирываючись радістю й крапельками зліз. Я, перестрибнувши через три сходинки, влетів на ганок, різко штовхнув двері й на мить завмер, відчувши запах, по якому безумно скучив, це був запах моєї школи, мого дитинства.

Але найбільше мені хотілося хоча б на мить побачити свою вчительку. Тільки я намірився рушити уздовж по коридору, як дорогу перегородив охоронець:

- Кудиии... - почув я позаду досить мерзенно здавлений із хрипотою окрик.

- Кудиии..? - повторив він.

- Мені потрібно побачити Ганну Миколаївну, – гордо й з гідністю відповів я.

- Такої немааа...

У цієї людини була особливість тягти слова, немов він намагався зобразити пісню.

- Давно немає? Вона тут працювала вчителем літератури. Ось хотів побачити. Квіти ось... - підняв я букет троянд, немов наміряючись вручити їх охоронцеві.

- Ех, Миколаївна. Е-е-xxx... Ех, ех... - смутно проспівав про себе охоронець – уже як півроку нема... її... нема...

- Не встигнув, виходить, - уже ненавидячи себе, прошептав я. – Візьміть!

Тут я вручив оторопілому охоронцеві квіти, побіг геть і, зупинившись перед самим виходом, крикнув, звертаючись до школи:

- Творить добро! Спасибі тобі за все!..